

Grijze eekhoorn (*Sciurus carolinensis*)

Foto: Maries Elemans

Bron: [Nederlands Soortenregister](#)

De [grijze eekhoorn](#) heeft een grijze vacht met een bruine waas erover en een witte buik. De staart is lang, de haren ervan hebben witte punten. De oren hebben geen pluimen. Een volwassen dier weegt gemiddeld 510 gram. Deze grijze eekhoorn is dus wat zwaarder dan de Nederlandse inheemse rode eekhoorn.

Aanwezigheid en effect in Europa

Stand van zaken in 2015: de grijze eekhoorn heeft zich gevestigd in Engeland, Wales, Schotland, Ierland en Italië. Hij kan zich ook vestigen in een groot deel van Europa.

Effect op biodiversiteit / ecosysteem

In het buitenland is de schade groot daar waar de grijze eekhoorn is gevestigd: hij verdringt de inheemse rode eekhoorn. Waarschijnlijk speelt daarbij het parapokken-virus een belangrijke rol. De grijze eekhoorn is drager van dit virus zonder er zelf last van te hebben. Voor de rode eekhoorn is dit virus echter dodelijk. In Groot-Brittannië brengt de grijze eekhoorn schade toe aan bomen (beuk, eik, plataan) door het verwijderen van bast. Dit zal bij vestiging in Nederland ook gebeuren in ons land.

Bovendien verteren grijze eekhoorns de looizuren uit eikels beter. Daarmee is er voor hen een groter voedselaanbod dan voor de rode eekhoorn.

Effect op ecosysteemdiensten^[2]

Er zijn geen effecten bekend.

Overige effecten

De grijze eekhoorn kan drager zijn van het West-Nijl-virus, waarvoor ook mensen vatbaar zijn. Dit virus blijft in stand in warme zomers en wordt verspreid door muggen. Deze komen ook in Nederland voor.

In Italië is schade aan maïs en hazelnoten gemeld.

Deze effecten waren aanleiding voor plaatsing van deze soort op de Unielijst van [EU-verordening 1143/2014](#).

Bron: [Europese risicobeoordeling](#)

Aanwezigheid en effect in Nederland

Stand van zaken in 2019: er is in Nederland geen gevestigde populatie van de grijze eekhoorn aanwezig. Wel wordt er af en toe een los exemplaar waargenomen in de natuur.

Effecten: zie onder 'Europa'.

Wet- en regelgeving

[EU-verordening 1143/2014](#)

De grijze eekhoorn staat sinds augustus 2016 op de Unielijst van invasieve exoten. Een soort die op de EU-lijst staat mag o.a. niet meer worden verhandeld en gehouden. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Voor de grijze eekhoorn gold al een [bezits- en handelsverbod met een overgangsregeling](#) voor particulieren, waarbij de dieren die nu al gehouden worden dat alleen mogen na registratie, sterilisatie of castratie en chippen van de aanwezige dieren. Particulieren en dierentuinen die deze soort houden, mogen de dieren blijven houden totdat ze een natuurlijke dood sterven. Voorwaarden zijn wel dat de dieren niet kunnen ontsnappen en dat men zorgt dat ze zich niet kunnen voortplanten.

Wat te doen?

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen.

Meer info over de grijze eekhoorn

Oorsprongsgebied

De grijze eekhoorn komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika.

Habitat

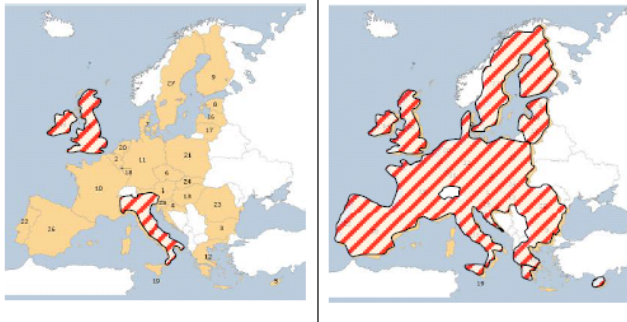
Loof- en gemengd bos en in mindere mate naaldbos. Daarnaast kan de soort zich vestigen in stedelijk en ruraal gebied.

Introductieroute Europa

Import door handel in huisdieren.

Aanwezigheid in de EU

huidige vestiging(2015) mogelijke vestiging

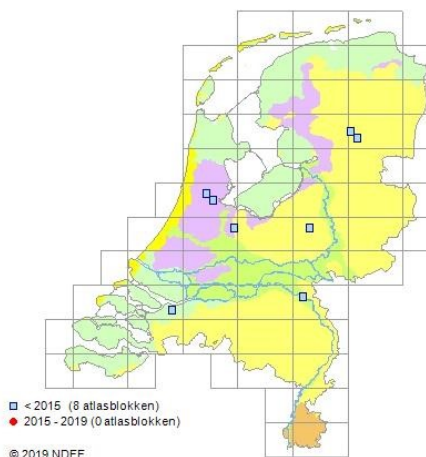
Introductieroute Nederland

De grijze eekhoorn werd gehouden als huisdier. Door uitzetting en ontsnapping kwamen de dieren in de natuur terecht.

Aanwezigheid in Nederland

In 2019: Er is in Nederland geen gevestigde populatie aanwezig. Wel wordt er af en toe een los exemplaar van de grijze eekhoorn waargenomen in de natuur.

Eerste waarneming in de Nederlandse natuur: 1990.

Verspreiding van de grijze eekhoorn. Bron: [verspreidingsatlas.nl](https://www.verspreidingsatlas.nl)

Kans op introductie, vestiging en verspreiding

In Nederland is het bezit van de grijze eekhoorn verboden sinds 2011.

De kans op introductie in Nederland is nog verder verminderd sinds de plaatsing van de soort op de EU-lijst in 2016.

Het Nederlandse klimaat, de leefomgeving en het voedsel zijn geschikt voor de grijze eekhoorn. Hij kan zich dus vestigen in ons land. Snelle verspreiding van deze eekhoorn wordt niet verwacht omdat de dispersieafstand (afstand waarbinnen het merendeel van de soort zich vestigt) van de grijze eekhoorn doorgaans enkele kilometers omvat.

Risicobeoordeling

[Risicobeoordeling voor Nederland](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

Bronnen

[Dijkstra, V. & J. Dekker, 2008. Risico-assessment uitheems eekhoorns. VZZ rapport 2008.10.](#)

[Zoogdiervereniging VZZ, Arnhem.](#)

[Europese risicobeoordeling](#)

EU-factsheet

[Hollander, H., 2016. Vier exotische eekhoorns met Europese aandacht. Kijk op exoten, nr. 16.](#)

[Nederlands soortenregister](#)

Laatste update: 13-3-2019